

hamboorg.city

Нјемачка Kultura и Обићаји — Шта Требају Знати Новопридошли

Практичан преглед немачких културних особености, празника, свакодневних правила и друштвених обичаја за нове становнике.

Deutsche Begriffe: Feiertage | Bräuche | Karneval | Weihnachten | Ostern | Sonntagsruhe | Pünktlichkeit

Разумевање Немачке — Више од само административних поступака

Када се преселите у Немачку, брзо ћете схватити: Поред језика и бирократије, постоји много **културних особености** које обликују свакодневни живот. Неке су законски регулисане (попут недељног мира), друге су неписана правила (попут тачности). Овај чланак вам даје практичан преглед.

Feiertage у Немачкој

У Немачкој постоји **9 националних празника** и зависно од федералне земље **додатни регионални празници**. У празнике, продавнице, уреди и већина предузећа су **затворени**.

Национални празници (2026)

Датум	Празник	Објашњење
1. јануара	Нова година	Почетак нове године
Покретан (март/април)	Велики петак	Петак пре Ускрса — тих празник
Покретан	Ускршњи понеђељак	Понеђељак после Ускрса
1. маја	Дан рада	Празник радничког покрета

Датум	Празник	Објашњење
Покретан (мај/јун)	Христово вознесење	40 дана после Ускрса — такође "Дан оца"
Покретан	Духов понеђељак	50 дана после Ускрса
3. октобра	Дан немачког јединства	Национални празник (Поново јединствена 1990)
25. децембра	1. Божићни празник	Божић
26. децембра	2. Божићни празник	Други дан Божића

Важни регионални празници

Празник	Федералне земље	Датум
Света тројица	Bavaria, BW, Sachsen-Anhalt	6. јануара
Божанско тело	Bavarska, BW, Hessen, Sjevernorainski Westfalen, итд.	Покретан (мај/јун)
Маријино вознесење	Bavarska (делом), Saar	15. августа
Дан Реформације	Brandenburg, Sachsen, SH, итд.	31. октобра
Сви свети	Bavarska, BW, Sjevernorainski Westfalen, Saar, итд.	1. новембра
Покора и молитва	Само Sachsen	Покретан (новембар)

Совет: Проверите празнике за **вашу земљу** пре него што планирате одмор или договарате термине. У Баварској има до **13 празника**, у Берлину само **10**.

Brückentage — Немачки трик

Кад Feiertag падне на **четвртак** или **уторак**, многи Немци узму петак односно понеђељак као **Brückentag** (мост дан). Тако један празник постане **дуг викенд**. Планирајте на време јер су Brückentage врло **тражени** од послодаваца и брзо се распореде.

Sonntagsruhe — Тих дан

Недељски мир је законски укореењен у Немачкој и дубоко је део културе. У недељу важе посебна правила:

Шта је забрањено у недељу?

- **Продавници** су затворене (изузети: бензинске пумпе, станице, пекаре ујутру)
- **Бучни послови** као кошење траве, бушење, куцање су забрањени
- **Гласна музика** и забаве требају се избегавати
- **Контејнери за стакло** се не смеју користити (буке)
- **Селидбе** и реновирања нису дозвољена

Шта можете радити у недељу?

- **Шетати**, тренирати спорт, возити бицикл
- Ићи у **ресторан** (угоститељство је отворено)
- **Куповати** на бензинским пумпама и продавницама на станицама (ограничена понуда)
- **Наручити онлајн** (достава тек од понеђељка)

Важно за суседе: Ако сте превише бучни у недељу, вашем суседу **полиција** или **јавни ред** могу бити позвани. Поновљени прекршаји могу довести до **новчаних казни**.

Недељни дани с отвореним продавницама

На неколико недеља годишње (обично 4–6) продавници могу **изузетно отворити** — такозване **недељне дане с отвореним продавницама**. Те дане одређују општине и често се комбинују са градским фестивалима. Проверите календар вашег града.

Pünktlichkeit — Немачка врлина

У Немачкој се **тачност** и **поузданост** доиста озбиљно схватају. То се примењује на пословном и приватном пољу:

На послу

- Долазите **тачно** или **5 минута пре** договореног времена
- Кашњења се сматрају **непрофесионалним** и неуважавајућим
- Ако је кашњење неизбежно: **одмах позовите** и обавестите
- **Договори** су обавезујући — отказати на време (најмање 24 сата раније)

У приватном животу

- Ако сте позвани на вечеру у **19:00**, долазите у 19:00 — не у 19:30

- Доћи **премало ано** (више од 5 минута) је такође непристојно — домаћин је вероватно још у припреми
- **Лекарски прегледи:** Долазите 10–15 минута пре (планирајте чекање, али бути тачан)

Mülltrennung — Озбиљно

Немачка има један од **најстрожих система одвајања отпада** у свету. Контејнери за отпад су обојени:

Боја	Садржај
Жута (жута врећа/контејнер)	Амбалажа (пластика, конзерве, Tetra Pak)
Плава	Папир и картон
Браон/зелена	Биоотпад (остаци хране, баштински отпад)
Црна/сива	Преостали отпад (све што не иде у друге контејнере)
Бела/зелена (контејнер)	Стари отпад (сортиран по бојама: бело, зелено, браоно)

Систем депозита

За **једнократне** и **вишекратне** боце као и **конзерве** постоји **систем депозита**:

- **Вишекратне боце** (стакло/пластика): 8–15 центи депозит
- **Једнократне боце** (пластика): 25 центи депозит
- **Конзерве:** 25 центи депозит

Боце и конзерве с означава депозита можете вратити у **аутомате за депозит** у суперпродавницима.

Друштвене норме

Поздрав

- У **пословном** контексту: **Руковање** + "Добар дан" + презиме
- У **приватном** контексту: Руковање или заграљај (зависно од познанства)
- **Тutoriрање** (Du) vs. **Вашање** (Sie): У случају сумње, **вашајте** док вам не понуде тutoriрање

- На послу: **Старији** или **виши ранг** нуди туторирање

Суседи

- **Поздравите** своје суседе у стубама (довољно је кратко "Ђао" или "Добар дан")
- Представите се **лично** при доласку — ствара добар утисак
- Поштујте **периоде мира**: 22:00–06:00 (ноћни мир), 13:00–15:00 (подневни мир у већини кућа)
- **Чишћење степеништа** (kehwoche): У већини кућа станари се редовно чисте степенице

Позиви

- Кад вас позову на вечеру, донесите **мали дар** (вино, цветће, чоколада)
- **Скините ципеле**: У већини немачких домова обичај је скинути ципеле при уласку
- **Тачност**: Видите горе — долазите у договорено време

Важне празнике и Bräuche

Karneval (фебруар/март)

- Посебно се слави у **Келну, Диселдорф-у, Мајнцу** и околини
- **Женски четвртак** (четвртак): Жене режу мускарцима кравате
- **Ружичин понеђељак**: Велики поворци (карневалске колоне)
- У многим фирмама се **не ради** на Ружичином понеђељку (зависно од региона)
- Костими се очекују!

Uskrs (март/април)

- **Велики петак**: Тих празник — без бучне музике, без плесних догађаја
- **Ускршња недеља**: Потрага за ускршњим јајима за децу
- **Ускршњи понеђељак**: Породиљни посети и ускршњи брунч
- Многе породице путују преко Ускрса — резервирајте годишњи одмор раније

Weihnachten (децембар)

- Од краја новембра: **Божихни сајмови** у готово сваком граду (вино, хлеб од чаја, занат)
- **Николињдан** (6. децембра): Деца стављају чизме испред врата и ујутру налазе мале дарове
- **Бадње веће** (24. децембра): Најважнији дан — отварање поклона навече
- **25. + 26. децембра:** Породиљни посети и свечана јела
- Продавнице затварају од **24. децембра у подне** до укључујућег **26. децембра**

Silvester / Нова година

- **Ватромет** у поноћ (приватни ватромет дозвољен само 31.12 и 1.1)
- **"Dinner for One"**: Кратки филм приказује се на ТВ-у у Силверстровој ноћи — немачка традиција
- **Уметање олова** (данас: уметање воска) — "прорицати" будућност у шали
- Многи градови организују **јавне просеве** (нпр. на Бранденбургској капији у Берлину)

Свакодневна правила — Шта и шта не

Чини ✓

- **Поздравите** у лифту, стубама и при уласку у продавнице
- **Придржите се** саобраћајних правила — чак и као пешак (црвено светло = стани)
- **Резервирајте** стол у ресторану, посебно викендом
- **Дајте напојницу:** 5-10% у ресторану (заокружи или "Чувај за себе")

Не чини X

- **Не ходајте на стази за бицикле** — бициклисти су озбиљни око своја пуна пута
- **Не појављујте се у уредима без договора** (готово све захтева договор)
- **Не прављајте буку** на подне и после 22:00
- **Не причајте о плати** — у Немачкој се сматра приватно и непристојно

--- Стање: март 2026. Све информације без гаранције.